

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i byggestøttelovgivningen m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3377; fremsættelsen findes i tidenden sp. 643).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingvard Dahl: Det lovforslag, som her foreligger til første behandling, er en videreførelse af byggestøtteloven eller, lad mig sige, byggestøttelovens formål, nemlig at skaffe den økonomisk dårligst stillede del af befolkningen så sunde og gode boliger, som det er muligt. Formålet er endvidere, som den højtærede minister for byggeri og boligvæsen gav udtryk for i sin fremsættelsestale, at forebygge, at boligbyggeriet hemmes af det høje omkostningsniveau.

Vi har her i landet dels gennem lov om leje og dels gennem byggestøtteloven søgt at fastholde lejen fra 1939. Om det er lykkedes, er vel et af de spørgsmål, som vi ved denne lejlighed skulle se lidt nærmere på. Jeg skal straks fastslå, at lejen i 1939 pr. m² etageareal beløb sig til mellem 13 og 14 kr. i det byggeri, der dengang var statsstøttet. I 1949 er lejen i det byggeri, som boligselskaberne udfører, ikke mere 13—14 kr. pr. m² etageareal, men er steget til 20—21 kr. pr. m². En sådan stigning af huslejen viser tilstrækkelig tydeligt, at det formål, man satte sig i 1939—40, at fastholde lejen på niveauet fra 1939, ikke er opnået. Det fremgår også af lovforslagets bemærkninger, at byggeomkostningsindekset er steget fra de 100 i 1939 til 207 nu i september 1949. Den højtærede minister for byggeri og boligvæsen har i lovforslaget foreslået, at 1. januar 1947 skal være skæringsdagen. Det fremgår af de foreslåede ændringer til loven, at man igennem lånes forhøjelse, d.v.s. statens støtte til byggeriet, vil søge at fastholde den leje, som må betales i henhold til omkostningerne pr. 1. januar 1947. Jeg vil gerne sige, at det formål kan vi fra vort partis side ubetinget give tilslutning til.

Der er andre spørgsmål vedrørende denne lovgivning, som, lad mig sige, trænger sig på, specielt spørgsmålet om kommunegarantierne. Kommunegarantien har den samme fejl som lejen, at den er meget uensartet. Der er stor forskel på, om man bor i de nye komplekser eller er så heldig at have lejlighed i den gamle boligmasse. Her kan lejen ikke alene svinge omkring de nævnte 13—14 kr., men gå helt ned til 11—12 kr.

pr. m² etageareal. På samme måde som lejen er også kommunegarantien uensartet. De forpligtelser, som kommunerne har påtaget sig for at fremme boligbyggeriet, udgør i henhold til bemærkningerne til lovforslaget i gennemsnit 43 kr. pr. indbygger, men gennemsnitstallet for provinsbyer med forstæder er 64 kr., og for omegnskommunerne er disse forpligtelser helt oppe på 250 kr. Det kan ikke nægtes, at der i den seneste tid er opstået en vis nervøsitet i visse kommuner for fortsat at forøge garantien. Den højtærede minister har ubetinget ret i, at man må komme de egne og de byer, der her bliver særlig hårdt ramt, til hjælp. Det er jo ikke kommunerne selv, der er skyld i, om de får en hastig stigning eller ej. Kommunerne omkring København, Københavns omegn, er jo tvunget til sammen med København at bygge i den udstrækning, som det overhovedet er dem muligt, at sætte den fart i byggeriet, som er en betingelse for, at bolignøden i Storkøbenhavn kan afskaffes, eller at vi dog kan nå så tæt ind på livet af den, som det nu er muligt med den arbejdskraft og de økonomiske midler, der er til rådighed. Det vil derfor være rimeligt at fremme det forslag, hvorefter man giver særlig støtte til de kommuner, der har fået en garanti-forpligtelse, der andrager mindst 75 kr. pr. indbygger, og det princip, som den højtærede minister har nedlagt i det foreliggende lovforslag, synes mig at være en rimelig imødekommenhed overfor de kommuner, som har påtaget sig de store forpligtelser. Ingen kan jo sige, hvornår kravet på dem i realiteten indtræffer.

Jeg kan også blandt de foreslåede ændringer nævne spørgsmålet om at lette byrderne både for de børnerige familier og for alders- og invaliderentnydere, et af de boligformål, som vi har sat os i dette land, og som jeg synes det er rimeligt at støtte netop ved de udvidelser og de ekstrainddelser, som foreslås i lovforslaget.

Det kan ikke nægtes, at boligbyggeriets finansieringsvanskeligheder også har rejst problemer og spørgsmål for boligselskaberne. Indenfor boligselskaberne har man længe overvejet, hvordan man skulle få de såkaldte indskud ned under det niveau, hvorpå de hidtil har ligget. I årene 1938—39 var et indskud på 500—600 kr. det normale for en 2 værelses lejlighed med kammer. I dag må man imidlertid konstatere, at det er nødvendigt at indbetale et indskud på ca. 1 200 kr. En sådan stigning i indskudsbeløbet, fra 500 til ca. 1 200 kr., kan naturligvis ikke undgå at bevirke en vis forskydning af de kategorier af befolkningen,